

den sociale indsats for demente mennesker og deres pårørende. Jeg tænker her især på vigtigheden af at sikre sammenhæng og kvalitet i tilbuddene, afhængig af hvilken demenssygdom der er tale om, og hvor fremskreden sygdommen er, sikring af demente menneskers ret til selvbestemmelse og medindflydelse og inddragelse af de pårørende og eventuelt frivillige i indsatsen.

En målrettet anvendelse af satspuljemidlerne har gennem de senere år understøttet den sociale indsats i kommunerne over for demente mennesker. Jeg vil i det følgende redegøre nærmere for nogle af de initiativer, regeringen har taget for at styrke demensindsatsen i kommunerne. Jeg vil også skitsere, hvilke initiativer regeringen har forberedt for yderligere at styrke den fremtidige indsats.

Den gode indsats på demensområdet er afhængig af, at samarbejdet mellem de ansvarlige fungerer optimalt. Det handler om at sætte den demente borger i centrum. Socialministeriet har derfor udviklet en samarbejdsmodel, som giver kommuner og amter værktøjerne til at skabe bedre sammenhæng mellem den sundhedsfaglige og den sociale indsats. Det skal være klart, hvem der gør hvad og hvornår.

Borgeren skal have tillid til, at det offentlige system fungerer uden grænser, selv om både amt og kommune har ansvar og opgaver på demensområdet. Socialministeriet har i 2002 og 2003 afsat økonomiske midler, der kan søges af kommuner og amter i fællesskab, når de ønsker at indføre ministeriets samarbejdsmodel. Status er, at 3-4 amter med tilhørende kommuner er i gang med at indføre modellen, og flere er på vej med en ansøgning. Vi forventer, at stort set samtlige amter og tilhørende kommuner i ansøgningsperioden vil have søgt om støtte.

Det er også afgørende, at demente og deres pårørende får den nødvendige information og vejledning, der sikrer, at de rigtige tilbud bliver iværksat på det rigtige tidspunkt. Regeringen vil derfor i de kommende økonomiforhandlinger opfordre kommunerne til at være mere specifikke om kommunernes demensindsats i de kvalitetsstandarder, som kommunerne skal udarbejde på ældreområdet. Indholdet, omfanget og udførelsen af hjælpen til demente og deres pårørende bør beskrives godt, og brugeren skal selvfølgelig være velorienteret om disse beslutninger.

Jeg kan også nævne, at Socialministeriet sammen med Hukommelsesklinikken på Rigshospita-

let har igangsat et forsknings- og udviklingsprojekt, der skal sikre en tidlig, social opfølgning og støtte efter en demensdiagnose. Initiativet skal medvirke til, at demente og deres pårørende ikke føler sig ladt i stikken efter at have fået stillet diagnosen, men at det er muligt at få kvalificerede sociale tilbud. For at forbedre rammerne for aflastningsindsatsen i den tidlige fase af en demenssygdom, er Socialministeriet også ved at igangsætte et udviklingsprojekt i en række kommuner i to amter. Adgang til de rigtige aflastningstilbud kan have en stor effekt på et demensforløb.

Kl. 21.15

Der skal i samarbejde med disse kommuner over de næste 3 år udvikles en generel model for, hvordan tilbud om aflastning bedst muligt kan organiseres. Det handler især om, hvordan der kan skabes bedre sammenhæng mellem tilbud i kommunalt og frivilligt regi. Det er nemlig generelt vigtigt, at de kommunale tilbud tænkes bedre sammen med de frivillige organisationers tilbud. Det frivillige arbejde er vigtigt for at skabe øget kvalitet og variation i tilbuddene.

Af initiativer rettet mod de mere plejekrævende demente mennesker kan nævnes, at regeringen bl.a. med henblik på at fremme kommunernes lyst til at bygge flere og bedre almene ældreboliger har nedsat den kommunale grundkapital fra 14 til 7 pct. Det vurderes at have haft en betydelig effekt på antallet af støttetilsagn til etablering af ældreboliger.

Der blev i 2002 givet dobbelt så mange støttetilsagn som i år 2000; der er således i 2002 givet støttetilsagn til opførelsen af godt 7.000 almene ældreboliger. Heraf var godt halvdelen tilsagn til opførelse af plejeboliger.

Men det er jo ikke nok at bygge flere boliger til demente og andre svage ældre. Det er også vigtigt, at de boliger, der bygges, opfylder de dementes behov. Syddansk Universitet og Aalborg Universitet er derfor gået i gang med et tværfagligt forskningsprojekt, der skal skabe viden om sammenhænge mellem plejeboligens indretning og de dementes trivsel.

Socialministeriet har derfor givet støtte til et flerårigt forskningsprojekt på Syddansk Universitet, som skal afdække de pårørendes behov og hjælp for aflastning, forventninger osv. Denne viden skal give kommunalpolitikkerne et bedre beslutningsgrundlag og dermed medvirke til at styrke indsatsen og sikre, at tilbuddene også imødekommer de pårørendes behov.